

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 423/24
21.2.2024.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Данице Косовац и Весне Секулић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Доброслав Црепуљаревић, адвокат из Београда, Улица Ружа број 18, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Радмила Крстић Босанац из Београда, Булевар краља Александра 171/21, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 618/21 од 5.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 21.2.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 618/21 од 5.10.2023. године, у првом ставу изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у делу другог става изреке пресуде Вишег суда у Београду П 618/21 од 5.10.2023. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ из ... да тужиљи АА из ... накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 229.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 618/21 од 5.10.2023. године, првим ставом изреке обавезан је тужени да тужиљи исплати износ од 52.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Другим ставом изреке обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 256.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате, док је као неоснован одбијен захтев за законску затезну камату на трошкове парничног поступка од пресуђења до извршности.

Благовремено изјављеном жалбом тужени је побијао првостепену пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 72/11...18/20), како из садржине жалбе произлази, у првом ставу изреке и у усвајајућем делу другог става изреке.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу сагласно овлашћењима из члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 ... 18/20), Апелациони суд је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама који су у сагласности са изведеним доказима због чега се она неосновано побија и указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, неспорним наводима странака и стању у списима, тужила – купац (удато презиме ...) и тужени – продавац закључили су дана 8.12.2005. године, предуговор о куповини непокретности оверен код Петог општинског судом у Београду дана 15.12.2005. године под Ов 25980/05, којим су регулисали права и обавезе у вези са купопродајом непокретности на катастарској парцели број ... КО ... у изградњи – стана који је требало да буде прецизно дефинисан (површина, спратност, позиција) по изради и одобрењу главног пројекта. Чланом 2 наведеног предуговора предвиђено је да тужила - купац купује предметну непокретност у договореном стању за авансну купопродајну цену од 40.000 евра у динарској противвредности, да је на име резервације исплаћен износ од 40.000 евра у динарској противвредности, а да ће остатак купопродајне цене бити исплаћен при овери купопродајног уговора, који ће накнадно бити дефинисан, по изради главног пројекта. Чланом 3 продавац – тужени, јемчи купцу - тужили да је предметна непокретност искључиво његово власништво, да није оптерећена теретима, те да не постоје сметње да изврши пренос власништва, те се продавац - тужени обавезао да купца - тужилу штити од свих облика евикције. Чланом 4 предуговора наведено је да се објекат налази у Улици ... у ... на катастарској парцели број ... старог премера односно на катастарској парцели број ... новог премера КО ..., односно на грађевинској парцели ... КО ... на основу решења о одобрењу за градњу III-02 351-1330/04 од 23.6.2005. године, а да продавац доказује своје власништво споразумом број I-3 Ов 14081-05. Чланом 8 предуговора уговорне стране су потврдиле да је предуговор израз њихове слободне изражене воље и да је продавац - тужени примио на име резервације износ од 40.000 евра у динарској противвредности што својим потписом потврђују. Чланом 10 предуговора наведено је да продавац - тужени својим потписом потврђује да је од купца – тужиле примио износ од 40.000 евра у динарској противвредности, на име резервације за предметни стан. Према признаници од 5.12.2005. године, тужени - продавац је потврдио да је дана 5.12.2005. године од тужиле - купца примио износ од 40.000 евра у динарској противвредности на име куповине стана у започетном објекту у ..., ... на катастарској парцели број ... КО .., а исту су потписали тужила и тужени. Након закључења предуговора и исплате износа од 40.000 евра, тужила је туженом исплатила износ од још 12.300 евра о чему је сачињена признаница број 3, како би тужени завршио започете радове. Тужени није предао тужили стан који је био предмет закљученог предуговора, нису закључили уговор и није истој вратио новца због чега је она поднела тужбу у овој парници дана 3.12.2015.године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са

члановима 17, 45, 210 и 557 Закона о облигационим односима оценио да је тужени дужан да врати тужиљи износ од 40.000 евра, који је тужиља исплатила туженом на име авансне купопродајне цене по закљученом и овереном предуговору за куповину стана у изградњи, који није изграђен и предат тужиљи, нити је закључен између парничних странака уговор о купопродаји предметног стана, применом правила о неоснованом обогаћењу, јер се основ није остварио, с обзиром да није дошло до закључења уговора о купопродаји непокретности, нити до предаје стана тужиљи, а да је прошао рок за закључење уговора о купопродаји. Осим тога, првостепени суд је оценио да је тужени у обавези да тужиљи врати и износ од 12.300 евра датог ради завршетка радова, а који износ се има сматрати позајмицом коју тужени није вратио тужиљи, а на рочишту одржаном дана 3.11.2021. године тужени је (преко пуномоћника) потврдио да му је тужиља предала износ од 12.300 евра.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право дајући за своју одлуку у потврђујем делу разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Неосновано се жалбом оспорава утврђено чињенично стање и погрешна примена материјалног права, указивањем да суд није правилно утврдио основ тужиљиног потраживања, те да је нејасно за шта је тужиља дала новац туженом.

Одредбом члана 17 Закона о облигационим односима прописано је да су стране у облигационом односу дужне да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење.

Одредбом члана 210 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да кад је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону, стицалац је дужан да га врати, а кад то није могуће - да накнади вредност постигнутих користи, док је ставом 2 истог члана прописано да обавеза враћања, односно накнаде вредности настаје и кад се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао.

Одредбом члана 557 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о зајму обавезује зајмодавац да зајмопримцу преда одређени износ новца или одређену количину других замењивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исти износ новца, односно исту количину ствари исте врсте и квалитета.

Имајући у виду да је у поступку пред првостепеним судом утврђено да су парничне странке закљученим предуговором о купопродаји непокретности - стана у изградњи од 8.12.2005. године, овереним пред Петим општинским судом у Београду Ов бр. 25980/05 од 15.12.2005. године, уговорили исплату авансне купопродајне цене у износу од 40.000 евра у динарској противвредности и да је истим предуговором тужени - продавац потврдио да је наведени износ новца примио од тужиље, што произлази из одредби чланова 8 и 10 наведеног предуговора, као и да је о пријему наведеног износа састављена признаница дана 5.12.2005. године, а да стан који је био предмет

закљученог предуговора није изграђен, нити је закључен и оверен уговор о купородаји предметног стана, по оцени Апелационог суда правилно је првостепени суд обавезао туженог да тужиљи врати износ од 40.000 евра применом правила о стицању без основа, с обзиром да се у конкретном случају основ није остварио, односно да није ни дошло до закључења уговора о купопродаји непокретности.

Како је у поступку пред првостепеним судом утврђено да је тужиља исплатила туженом на тражење истог, а ради завршетка радова, поред износа од 40.000 евра, износ од још 12.300 евра о чему је сачињена признаница број 3, а да тужени узети новац није тужиљи вратио, по оцени Апелационог суда правилно је првостепени суд обавезао туженог да тужиљи поред износа од 40.000 евра врати и износ дуга од 12.000 евра, крећући се у границама постављеног захтева сходно члану 3 став 1 Закона о парничном поступку.

Неосновано се жалбом указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 7 Закона о парничном поступку – да туженом није уручен позив за саслушање, па истом није омогућено да расправља пред судом.

Према стању у списима, туженом је дана 13.2.2023. године уредно уручен позив за саслушање за рочиште заказано за 18.5.2023. године, што је потврдио својим потписом на доставници у списима, а дана 24.5.2023. године уредно је примио позив за саслушање за рочиште заказано за 5.10.2023. године, што произлази из здружене повратнице са потписом туженог, па су неосновани његови жалбени наводи о неуредности уручења позива за рочишта.

Неосновано се жалбом оспорава оцену доказа и утврђено чињенично стање указивањем да тужени у доказном поступку није саслушан као парнична странка, чиме указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези са чланом 8 Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 282 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да не могу да се примене никакве принудне мере према странци која се није одазвала позиву суда ради саслушања, нити странка може да се принуди на давање исказа, док је ставом 2 истог члана прописано да ће суд с обзиром на све околности да оцени од каквог је значаја што странка није дошла на саслушање или што је ускратила исказ, па како је тужени уредно позиван на заказана рочишта, а исти није приступио, нити је оправдао свој изостанак, по оцени Апелационог суда правилно је првостепени суд сходно одредбама члана 231 Закона о парничном поступку донео побијану одлуку.

Неосновано је жалбено указивање да се из приложених доказа не може утврдити висина и основ потраживања, јер је на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања првостепени суд закључио да из овереног предуговора од 15.12.2005. године и сачињене признанице од 5.12.2005. године произлази да је тужиља исплатила туженом износ од 40.000 евра на име авансне уплате купопродајне цене стана у изградњи, а да из достављене признанице број 3, потписане од стране тужиље и туженог, и тужиљиног исказа који је суд прихватио произлази да је тужиља исплатила туженом и износ од 12.300 евра ради завршетка започетих радова, што укупно прелази износ 52.000 евра, на који је опредељен тужбени захтев.

Приликом доношења одлуке Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али посебно их не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Са изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Међутим, основано се жалбом туженог указује на погрешну примену материјалног права приликом одлучивања о трошковима парничног поступка.

Тужиљи заступаној од стране пуномоћника из реда адвоката, сходно члановима 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, према успеху у спору, припадају трошкови за заступање на три одржана рочишта (дана 3.11.2021. године, 25.1.2023. године и 5.10.2023. године) у износу од по 49.500,00 динара и за приступ на три неодржана рочишта (дана 29.6.2021. године, 6.10.2022. године и 18.5.2023. године) у износу од по 27.000,00 динара, укупно 229.500,00 динара, према Адвокатској тарифи важећој у време пресуђења са законском затезном каматом од дана испуњености услова за извршење, па до исплате сходно члановима 277 и 324 Закона о облигационим односима. Тужиљи не припада право на накнаду трошкова за приступ на неодржано рочиште дана 31.3.2022. године, јер према стању у списима на исто пуномоћник тужиље није приступио.

Са изложеног, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у делу другог става изреке првостепене пресуде применом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, одлуком садржаном у другом ставу изреке ове одлуке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић